

Købmænd o. s. v. Man søger paa alle Leder og Kanter at faa Modsætningsforhold draget frem for at kunne skabe saa mange Modsætninger mellem disse borgerlige Elementer efter den kommende Valgdag, at en Sejr over denne Regering ikke vil kunne resultere i et regeringsdygtigt Flertal. Regeringspartierne fornemste Opgave i Øjeblikket, politisk set, er at faa tilvejebragt en saadan Tilstand, at de, hvis de kommer i Mindretal ved næste Valgdag, da staar overfor et Flertal, som ikke har parlamentarisk Sammenhængskraft, som ikke er i Stand til at holde Samarbejdet oppe i de afgørende politiske Situationer. (Afbrydelse af *Finansministeren* [Brandes]). Den ærede Finansminister understreger mine Udtalelser virkningsfuldt ved at sige, at hans faste Overbevisning og faste Tro er, at vi gaar straks itu. Den Bekræftelse tager jeg som en virkelig betydningsfuld Udtalelse fra Ministeriets Side til Afsløring af, hvad deres stille Haab er. Overfor denne Metode fra Regeringspartierne Side er der efter min Opfattelse fra Oppositionens Side kun een Metode at anvende til Modsætning: at vi drager Om-sorg for at føre de forskellige Afdelinger af Oppositionen saaledes frem Side om Side, at Modsætningerne ikke uddybes, og at man undgaar Ensidighed. Intet vilde være mere ødelæggende for Oppositionen, end hvis den skulde føres gennem en ensidig præget Politik. Det kan under selve Op-marchen være en Styrke, at der er Ensidighed til Stede; dette giver en vis Kraft; men det er utvivlsomt lige saa rigtigt, at hvis Op-marchen finder Sted paa ensidig Vis, og Ensidigheden derefter giver sig Udtryk, naar Oppositionen fra at være Opposition rykker frem til at være Regeringsparti, saa er Ensidigheden i sig selv af det onde, saa vil Ensidigheden hindre, at det Samarbejde kommer i Stand, som er en Nødvendighed, hvis man skal kunne udnytte en Sejr over dette Ministerium. Til at besejre dette Ministerium skal der en stærk Stemning paa Landet, der skal en kraftig Stemning indenfor Borgerskabet i Byerne, og der skal tillige en god Part af det, jeg vil kalde offentlig Mening, bagved i Form af visse bestemte Anskuelser og i Samfundet raadende Meninger, der falder sammen med det, som Oppositionen mener er rigtigt. Først naar alt dette er i Orden, er man i Stand til at tænke paa at skabe en Regering, der vil kunne holde sig overfor den da kommende Oppositions Angreb.

Jeg har i denne Forbindelse talt om

Stillingen mellem Venstre og Folkepartiet. Men vi har jo ogsaa et Erhvervsparti. Det er ikke talrigt, og det holder sig ganske naturligt borte fra at drøfte Storpolitik; det kan jeg i øvrigt godt forstaa. Vi har altsaa to Partier, med hvilke der kan regnes i Øjeblikket, og med hvilke der skal regnes i Fremtiden indenfor Oppositionen, og vi har ogsaa dette tredie Parti. Om dette tredie Parti vil jeg sige, at selv om det ikke har gjort sig gældende paa Rigsdagen, selv om det ikke har tilført Forhandlingerne herinde noget som helst nyt Moment, forstaaer jeg paa den anden Side nok de Kræfter, som kunde ligge bagved et saadant Partis Dannelse. Jeg forstaaer det som et Udtryk for, at Mellemstanden føler sig forurolet ved hele den Udvikling, jeg karakteriserede før, og ønsker at øve sin Indflydelse saa stærkt, som det lader sig gøre, i det offentlige Liv. De redelige Bestræbelser, som gaar ud paa at føre disse Mellemstandselementer ind i godt Samarbejde med os andre, kan vi kun hilse velkommen. Men en anden Sag er det, hvis det er Bestræbelser, som kun gaar ud paa at vinde nogle enkelte Rigsdagsmandater, som gaar ud paa at fremføre Mistænkeliggørelse af Folk, som de meget godt ved, at de mistænkeliggør med Urette, fordi de vedkommende, forudsat at de følger med, ved, at alle de Tanker, som Erhvervspartiet har udkastet, alle i Hob er Tanker, de har laant fra andre — jeg siger med Forsæt: alle i Hob er laante fra andre, og uden at man kan sige, at Fremstillingen har været saa elegant, og at Indlæggenes Aandrighed har været af den Natur, at just dette har medført en Forøgelse af Krævenes Styrke. Hvis det fra den paagældende Retnings Side er Opgaven at føre en Kritik frem paa denne Maade, er den for det første ikke helt smagfuld, men der næst til ubodelig Skade for de paagældende Klasser selv, fordi den støder fra dem Elementer, som de er nødsagede til at holde sig til, hvis de vil betyde noget. Endelig er der den store Fare derved, at hvis man laver et saakaldt Erhvervsparti, eller hvis man laver et Landmandsparti, eller hvad man nu kunde finde paa at lave, misbrugende Forholdstalsvalgmaaden, vil man lave et Parti, som paa Forhaand vil være mistænkt af alle andre, og derved laver man for sine egne Standsfæller den værste mulige politiske Situation. Men, som sagt, der er altsaa en Erhvervsretning fremme, hvor længe den vil eksistere, hvad den vil blive til, hvilken Form den vil faa, alt det af-